

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/48/2026
Identifikačné číslo spisu:	7221010055
Dátum vydania rozhodnutia:	23.07.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7221010055.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a Mgr. Michala Polláka v trestnej veci obvineného Mgr. A. I. pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 23. júla 2026 v Bratislave dovolanie obvineného Mgr. A. I. podané proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 3. novembra 2025, sp. zn. 4Tos/91/2025, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného Mgr. A. I. odmieta.

Odôvodnenie

Mestský súd Košice (ďalej tiež „mestský súd“) uznesením zo 16. júla 2025, sp. zn. K2-6T/2/2021, podľa § 142 ods. 1 Tr. por. pribral do trestného konania znalkyňu z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria - MUDr. W. Y., s miestom výkonu činnosti ul. X. XXXX/X v I., zapísanú v zozname znalcov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pod evidenčným číslom XXXXXX, za účelom vyšetrenia duševného stavu obvineného.

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený sťažnosť, o ktorej Krajský súd v Košiciach (ďalej tiež „krajský súd“) rozhodol uznesením z 3. novembra 2025, sp. zn. 4Tos/91/2025, tak, že sťažnosť obvineného podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol.

Dňa 19. marca 2026 bolo mestskému súdu doručené písomné podanie obvineného formálne označené ako Mimoriadny opravný prostriedok proti uzneseniu, sp. zn. 4Tos/91/2025-615, v ktorom namietal nesprávne právne posúdenie krajským súdom, procesné pochybenia, ako aj porušenie zákona v jeho neprospech. Mal za to, že trestné konanie trvajúce takmer osem rokov je bez právneho základu a vykonštruované. Uviedol, že návrh orgánov činných v trestnom konaní na „nasadenie“ ich psychiatricky nemá zákonnosť ani dôvodnosť, psychiatricka je zaujatá a pre svoj spriaznený vzťah s orgánmi činnými v trestnom konaní má vopred dohodnutý posudok proti nemu. Taktiež poukázal na skutočnosť, že je práceneschopný, nemá lekárom povolené vychádzky, nemá súdom ustanoveného obhajcu a je v hmotnej núdzi.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej tiež „prokurátor“) podaním z 24. júna 2026 konštatujúc, že uznesenie súdu podľa § 142 ods. 1 Tr. por. o pribratí znalca do trestného konania nie je uvedené v ustanovení § 368 ods. 2 Tr. por., ktoré taxatívne vymenúva rozhodnutia, proti ktorým možno podať dovolanie, teda proti tomuto uzneseniu nie je podanie dovolania prípustné. Z uvedeného dôvodu navrhol, aby dovolací súd v zmysle § 382 písm. f) Tr. por. dovolanie obvineného odmietol.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní 7. júla 2026 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa Rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2026 v tom čase účinnom rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Štíft a Mgr. Michal Pollák. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) najskôr skúmal, či sú splnené procesné podmienky na podanie dovolania a dospel k záveru, že podané dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, nakoľko je zrejmé, že v predmetnej veci nie sú splnené podmienky na podanie dovolania podľa § 373 Tr. por.

Podľa § 373 ods. 1 Tr. por. obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu.

Podľa § 373 ods. 3 Tr. por. obvinený musí byť v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom.

Podľa § 373 ods. 3 Tr. por. ak obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 podali dovolanie inak ako prostredníctvom obhajcu, súd, ktorý rozhodol vo veci v prvom stupni, poučí dovolateľa, podľa odsekov 1 a 2 a nasledujúcej vety a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku s tým, že ak táto lehota márne uplynie, predloží vec na ďalšie konanie dovolaciemu súdu. Ak však obvinený v lehote podľa predchádzajúcej vety preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, ustanoví mu obhajcu predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni.

Podľa § 379 ods. 1 Tr. por. ak podanie nie je úplné, alebo má iné odstrániteľné chyby, predseda senátu vyzve osobu oprávnenú podať dovolanie alebo obhajcu obvineného, aby tieto nedostatky odstránil. Predseda senátu zároveň určí primeranú lehotu na ich odstránenie. Ustanovenie § 311 ods. 3 platí primerane.

Podľa § 382 písm. d) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1 .

Z predloženého spisu vyplýva, že dovolanie bolo podané samotným obvineným, hoci podľa § 373 ods. 1 Tr. por. obvinený môže podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu. Za účelom odstránenia tohto nedostatku bol obvinený mestským súdom podaním z 31. marca 2026 poučený podľa § 373 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. por. a vyzvaný, aby v lehote do 15 dní od doručenia tejto výzvy doručil súdu kvalifikovaným spôsobom dovolanie prostredníctvom obhajcu, resp. v prípade, ak preukáže, že nemá dostatočné finančné prostriedky na úhradu trov obhajoby, súd mu ustanoví obhajcu z územného obvodu mestského súdu. Na uvedenú výzvu obvinený reagoval písomným podaním doručeným mestskému súdu 16. apríla 2026, v ktorom opätovne poukázal na práceneschopnosť a na to, že nemá povolené vychádzky, nemá kde a ako získať obhajcu, nemá súdom ustanoveného obhajcu, je v hmotnej núdzi a ustanovenie obhajcu zo zoznamu advokátov pre územný obvod mestského súdu je kvôli 500 km vzdialenosti od miesta bydliska pre neho nedostupné. Písomným podaním z 21. apríla 2026 bol obvinený mestským súdom opätovne poučený podľa § 373 ods. 3 Tr. por. a vyzvaný, aby vyplnením priloženého tlačíva preukázal, že nemá dostatočné finančné prostriedky na úhradu trov obhajoby a vyplnené tlačívo s potvrdeniami od príslušných inštitúcií doručil súdu v lehote 15 dní od doručenia tejto výzvy. Mestský súd zároveň obvineného upovedomil, že ustanovenie obhajcu z obvodu iného súdu nie je možné. Obvinený na túto výzvu reagoval písomným podaním doručeným mestskému súdu 11. júna 2026, v ktorom po poukaze na svoj zdravotný stav uviedol, že advokátom zo zoznamu advokátov zapísaných pre územný obvod mestskému súdu nedôveruje. Nedostatok finančných prostriedkov na úhradu trov

obhajoby v súdom určenej lehote ani po nej, až doposiaľ, do momentu rozhodovania dovolacieho súdu, vyplnením priloženého tlačiva nepreukázal.

V zmysle ustálenej judikatúry (R 23/2020) ak obvinený alebo niektorá z osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku podajú dovolanie v rozpore s § 373 ods. 1 Trestného poriadku inak ako prostredníctvom obhajcu, je tento nedostatok odstrániteľný len v rámci konania na súde prvého stupňa, ktoré predchádza predloženiu veci dovolaciemu súdu (§ 376 Trestného poriadku). Výplýva to zo znenia ustanovenia § 373 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého povinnosť poučiť a vyzvať dovolateľa na odstránenie tohto nedostatku v určenej lehote prináleží súdu, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni, pričom ustanoviť obhajcu v takýchto prípadoch môže iba predseda senátu súdu prvého stupňa, a to len vtedy, ak obvinený preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby. Riadne splnenie povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 373 ods. 3 Trestného poriadku prvostupňovým súdom ex lege nahrádza postup dovolacieho súdu podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku. Na odmietnutie dovolania podaného obvineným, resp. niektorou z osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku, podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku z dôvodu, že toto nie je podané prostredníctvom obhajcu, tak nie je predchádzajúci postup podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku potrebný.

Zohľadňujúc vyššie uvedené najvyšší súd dáva do pozornosti, že v predloženej trestnej veci riadne splnenie povinnosti vyplývajúcej z § 373 ods. 3 Tr. por. súdom prvého stupňa nahradilo postup dovolacieho súdu podľa § 379 ods. 1 Tr. por. Dovolací súd preto po predložení veci už nepovažoval za potrebné postupovať podľa § 379 ods. 1 Tr. por.

Vzhľadom na to, že obvinený nepodal dovolanie prostredníctvom obhajcu, obhajcu si ani po výzve súdu prvého stupňa nezvolil a nepreukázal ani, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, je nutné konštatovať, že v predloženej veci nebola splnená základná formálna podmienka na podanie dovolania podľa § 373 Tr. por. Nad rámec uvedeného najvyšší súd považuje za potrebné dodať, že samotná skutočnosť, že obvinený má právnické vzdelanie, ho nezbavuje povinnosti podať dovolanie prostredníctvom obhajcu, keďže podanie dovolania v trestnom konaní je viazané na obhajcu bez ohľadu na právnické vzdelanie obvineného.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie obvineného bez skúmania ďalších podmienok prípustnosti dovolania a bez ďalšieho vecného preskúmania ním uvádzaných dovolacích dôvodov podľa § 382 písm. d) Tr. por. odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.